

2. निर्देशानुसारं परिवर्तनं कुरुत -

यथा - अहं क्रीडामि । (बहुवचने) - वयं क्रीडामः ।

(क) अहं नृत्यामि । (बहुवचने) - वयं नृत्यामः

(ख) त्वं पठसि । (बहुवचने) - यूयं पठथ ।

(ग) युवां गच्छथः । (एकवचने) - त्वं गच्छसि ।

(घ) अस्माकं पुस्तकानि । (एकवचने) - मम पुस्तकम् ।

(ङ) तव गृहम् । (द्विवचने) - युवयोः गृहे ।

3. कोष्ठकात् उचितं शब्दं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत -

(क) ----- पठामि । (वयम् / अहम्)

अहम् पठामि ।

(ख) ----- गच्छथः । (युवाम् / यूयम्)

युवाम् गच्छथः ।

(ग) एतत् ----- पुस्तकम् । (माम् / मम)

एतत् मम पुस्तकम् ।

(घ) ----- क्रीडनकानि । (युष्मान् / युष्माकम्)

युष्माकम् क्रीडनकानि ।

(ङ) ----- छात्रे स्वः । (वयम् / आवाम्)

आवाम् छात्रे स्वः ।

4. अधोलिखितानि पदानि आधृत्य सार्थकानि वाक्यानि रचयत -

यूयम्

लेखं

पश्यामि

वयम्

शिक्षिकां

रचयामः

युवाम्

दूरदर्शनं

कथयिष्यथः

अहम्

कथां

पठिष्यावः

त्वम्
आवाम्

पुस्तकं
चित्राणि

लेखिष्यसि
नंस्यथ

1. यूयम् शिक्षिकां नंस्यथ ।
2. वयम् चित्राणि रचयामः ।
3. युवाम् कथां कथयिष्यथः ।
4. अहम् दूरदर्शनं पश्यामि ।
5. त्वम् लेखं लेखिष्यसि ।
6. आवाम् पुस्तकं पठिष्यावः।

5. उचितपदैः वाक्यनिर्माणं कुरुत -

यथा - एषा मम पुस्तिका ।

(क) एतत् ----- गृहम् ।
एतत् मम गृहम् ।

(ख) ----- मैत्री दृढा ।
आवयोः मैत्री दृढा ।

(ग) एषः ----- विद्यालयः ।
एषः युष्माकम् / अस्माकम् विद्यालयः ।

(घ) एषा --- अध्यापिका ।
एषा त्व अध्यापिका ।

(ङ) भारतम् ----- देश ।
भारतम् अस्माकम् देश ।

(च) एतानि ----- पुस्तकानि ।
एतानि अस्माकम् पुस्तकानि ।

6. वाक्यानि रचयत -

एकवचनम्

- (क) त्वं लेखं लेखिष्यसि ।
- (ख) अहं वस्त्रं धारिष्यामि ।
- (ग) अहं पुस्तकं पठिष्यामि ।

द्विवचनम्

- युवाम् लेखौ लेखिष्यथः ।
- आवाम् वस्त्रे धारयिष्यावः ।
- आवाम् पुस्तके पठिष्यावः ।

बहुवचनम्

- यूयम् लेखान् लेखिष्यथ ।
- वयम् वस्त्राणि धारयिष्यामः।
- वयम् पुस्तकानि पठिष्यामः।

(घ) सा फलं खादिष्यति ।

ते फले खादिष्यथः ।

ताः फलानि खादिष्यन्ति ।

(ङ) मम गृहं सुन्दरम् ।

आवयोः गृहे सुन्दरे ।

अस्माकम् गृहाणि सुन्दराणि ।

(च) त्वम् गमिष्यसि ।

युवाम् गमिष्यथः ।

यूयं गमिष्यथ ।

7. एकवचनपदस्य बहुवचनपदं , बहुवचनपदस्य एकवचनपदं च लिखत -

यथा -

एषः

एते

सः

ते

ताः

सा

त्वम्

यूयम्

एताः

एषा

तव

युष्माकम्

अस्माकम्

मम

तानि

तत्

*****